

Gostilničarski Vestnik

Strokovno glasilo „Zveze združenj gostilniških obrti Dravske banovine v Ljubljani“

Oglasi se računajo v oglasnem delu Din 0.75 od mm in stolpa, v tekstnem delu in na zadnji strani pa Din 1.— od mm in stolpa.

Telefon 39—14.

Ček. rač. št. 11.439.

Štev. 1.

Ljubljana, dne 22. januarja 1935.

Leto V.

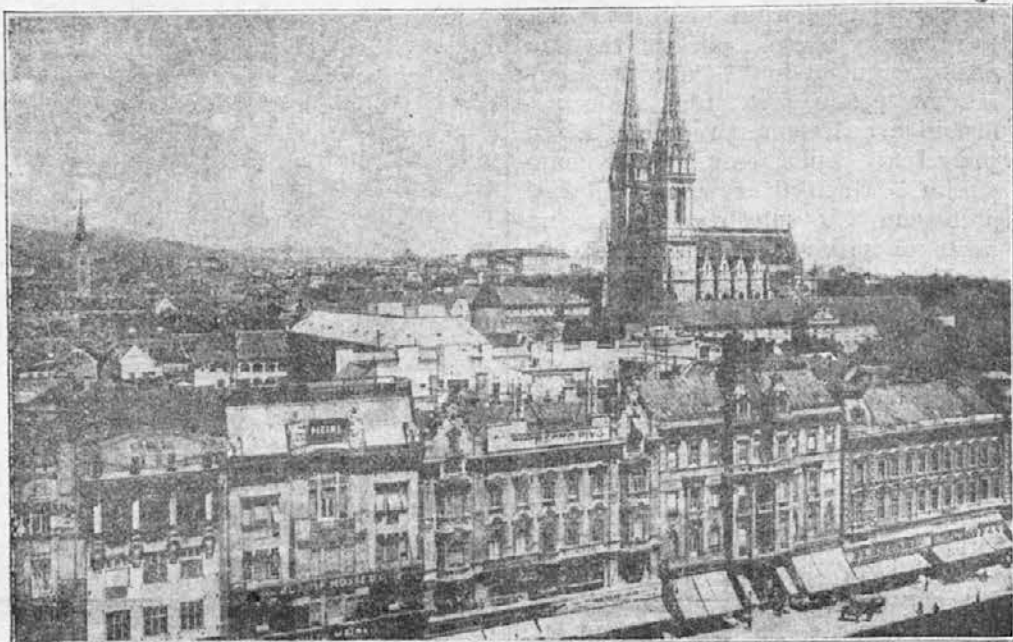
II. gostilničarski kongres

Kongres gostilničarjev kraljevine Jugoslavije se vrši dne 16. marca 1935. ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani Zagrebaškega zbora v Zagrebu, Martićeva ulica in sicer po programu, kakršnega smo objavili že oktobra meseca lanskega leta.

Na predan, torej dne 15. marca se vrši ob 9. uri v prostorih Trgovske, industrijske zbornice kongresna predkonferenca, dočim je ob 8. uri zvečer zabavni večer v hotelu »Esp-

lanade«. Skupna večerja stane za osebo 35.— Din.

Pozivamo vse gostilničarje in gostilničarke, da prihitijo že dne 15. marca popoldne v Zagreb, ter se udeležijo zvečer skupnega zabavnega večera tako, da se spoznajo in sklenejo prijateljstva s tovariši iz ostalih banovin. V Zagreb je dovoljena polovična vožnja po železnici. V februarški številki našega lista priobčimo še točnejše podatke. Vse prijave naj se izvrše pri svojih pristojnih združenjih.

Zagreb, mesto našega kongresa

Gostinski odsek v zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani

Kakor smo že zadnjič poročali, je g. minister za trgovino in industrijo imenoval deset novih svetnikov v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani kot člane na novo vzpostavljenega gostinskega odseka. Zadnje poročilo glede navedb imen gg. svetnikov tega odseka popravljamo v toliko, da je bil imenovan namesto g. Pojbiča iz Dolnje Lendave g. Čoh Štefan, restavrater v Rogaški Slatini.

5. januarja t. l. je zbornično predsedstvo sklicalo ta odsek na konstituiranje. Udeležba je bila polnoštevna. Kr. bansko upravo je zastopal ban. svetnik g. Borštner. Prisostvovali so tudi vsi predsedniki zborničnih odsekov gg. Elsbacher Konrad iz Laškega, Hribar Dragotin iz Ljubljane in Rebek Jos. iz Ljubljane. Nadalje so bili navzoči zb. generalni tajnik g. Mohorič, tajniki gg. dr. Ples, dr. Pretnar, dr. Kocé ter zbor. konzulent Žagar.

Predsednik zbornice gosp. Jelačin Ivan je imel uvodni programatični govor, iz katerega posnemamo sledeče:

Spoštovani gospodje!

Danes, ko ste se prvič zbrali v naši zbornici, da konstituirate gostinski odsek, čutim potrebo, da kot zbornični predsednik naslovim na Vas nekoliko besed. Naša zbornica je že pred dvema leti, ko je sestavljala svoja pravila, predvidela poleg dotedanjih treh stalnih odsekov tudi poseben odsek za gostinska podjetja.

Dejstvo, da je zbornica iniciativno predvidela osnove posebnega odseka za gostinstvo, Vam je najboljši dokaz, da je bila želja zborničnega sveta in zborničnega predsedstva, da poglobi strokovno proučevanje in kritično razmotrivanje teh vprašanj v okviru skupne zbornice. da angažira čimveč delovnih sil, da razvijejo pod okriljem zbornice za TOI čim živahnejšo iniciativno delavnost na polju pospeševanja, pa tudi zaščite interesov gostiteljstva. Za to zbornično odločitev ni bilo merodajno samo relativno visoko število gostinskih obratov na zborničnem področju, marveč predvsem spoznanje, da preživlja ugostiteljstvo danes veliko dobo transformacije, ko

zahteva duh časa in tempo življenja temeljitih reform, novih oblik in novih naprav in da je za bodočnost našega gospodarstva prav posebnega pomena, da te naloge pravilno uočimo, strokovno rešimo in damo zopet poleta vsem panogam tujskega prometa in turizma, ki je za naše gospodarstvo v dravski banovini prav posebnega pomena. Po čl. 18 zborničnih pravil spada med drugim v delokrog gostinskega odseka zlasti zaščita in pospeševanje gostinskih obratov, tehnični napredek gostinstva, izobrazba strokovnega nastajanja, strokovni tisk in propaganda, razstave, priredbe in ustanove za pospeševanje gostinskih strok, obrtna policija in higijena, socialno zavarovanje, davčne trošarinske in taksne zadeve gostinskih obratov, tarifne zadeve, naprave tujskega prometa, zdravilišča in letovišča, vozni red, carinske in prometne olajšave za pospeševanje tujskega prometa, turizem, tujsko-prometna statistika in nadzor nad gostinskimi združenji.

Po krajevni razdelitvi mandatov imenovanih članov mislim, da so najsrečnejše povezani s tem imenovanjem vsi okoliši dravske banovine na zbornico, bodisi direktno potom članov ali potom njih namestnikov, in je s tem podana garancija, da bodo vsa interesna področja našla v odseku in v zborničnem svetu svojega direktnega zastopnika.

Ako je zbornica predvidela osnove posebnega gostinskega odseka, v želji, da se delo na tem polju čim bolj poglobi, ni to storila radi tega, da se predstavniki ugostiteljstva se-

Prvovrstno blago!

Nizke cene!

K. ČERMELJ
LJUBLJANA

DVOŘAKOVA ULICA 12

Telefon interurban št. 34-50

Brzjavi: Čermelj, Ljubljana

TRGOVINA VINA IN ŽGANJA
NA DEBELO

Vedno v zalogi:

Ljutomerske specialitete, fina namizna vina, dolenski cviček, kakor tudi raznovrstno žganje, špirit, rum, liker

VERMUT VINO - PELINKOVEC
LIKER

Točna postrežba! Zahtevajte ponudbe!

Zelo važno! Čitajte!

Opozarjamo cenj. občinstvo, da obstoja v Ljubljani „**PROMET**“, **Napoleonov trg 7** (nasproti Križevniške cerkve)

kjer dobite vsakovrstne dobro ohranjene predmete, ki odgovarjajo dostikrat novim, a so zato še več kot polovico cenejši.

Posebni oddelki oblačil — Istotam imate priliko vse tiste predmete, katere več ne potrebujete najboljše vnovčiti

parirajo od obrtništva in trgovstva, marveč v želji, da dobijo v zbornici še jačje zastopstvo in da bodo lahko v koordinaciji z že obstoječimi odseki tem intenzivneje vršili funkcijo zborničnega delokroga. Znano Vam je, da je naloga zbornice zastopati, ščititi in pospeševati vse v njej predstavljene panoge gospodarstva, upošteva pri tem obče koristi narodnega gospodarstva ne samo na svojem področju, marveč tudi na področju cele države. **To je bistvena in glavna naloga skupne zbornice, ker le v vzajemnosti in skupnosti, v koordinaciji interesov in skladnosti nastopanja gospodarskih strok in stanov vidim poročilo za našo bodočnost in za napredek gospodarstva.** To prosim, da blagovolite imeti pri vseh Vaših razpravah in pri oblikovanju Vaših sklepov, pri sestavljanju Vaših predlogov, pri dajanju inicijative vedno in povsod pred očmi, ker le tako se da omogočiti složno sodelovanje, ki ga vse panoge našega izčrpanega gospodarstva v današnjih časih tako težko potrebujejo.

Živimo v veliki prehodni dobi, ki jo občutimo vsi, ali vsak stan po svoje. Gostinski obrati navidezno po zbornični statistiki ne nezačujejo, češ, da vsled posledic gospodarske krize njih število ni padlo. Mi se dobro zavedamo, da se iz tega ne da delati zaključka, da gostinski obrati nimajo svojih težav in neprilik. Predobro so nam znane posledice, ki jih kažejo izpremenjene prilike v našem gospodarstvu v svojem odsevu na gostinske obrate. Mi vidimo, da zahteva sedanji tok časa novih oblik obratovanja in da so gostinska podjetja postavljena pred alternativo, ali se prilagoditi ali pa bo šel tok časa preko njih.

Označil sem ob tej priliki tudi prekomerno ustanavljanje novih obratov kot nezdrav pojav in hipertrofijo, ker je že število dosedanjih

Če hočeš dobro mus'ko imei'
Kupuj pri

Vse naprave za gostilniške obrate

RADIO DOBERLET d. z o. z. LJUBLJANA
KONGRESNI TRG št. 8 — Poleg Kino Matice

obratov povečini prekomerno. Izrazil sem tudi svoje zadovoljstvo glede novih uredb, ki jih je izdalo ministrstvo glede ustanavljanja in ureditve gostinskih obratov in glede dokaza izobrazbe za njihovo opravljanje, ki pomenita na sicer nejasnem horizontu dve svetli točki.

Ugotovil sem tudi, da nas navidez efektne številke letošnje tujske sezone ne smejo zavajati k napačnim zaključkom. Navidezni porast gostov in nočnin, ki so ga zabeležili letošnja sezona naši tujsko-prometni kraji, je pripisovati scela izrednim okoliščinam in ni morda posledica normalnega razvoja ali pa stvaren uspeh naše propagande in akvizitorne službe. On je slučajen in izreden ter ga imamo deloma zahvaliti političnim, pa tudi gospodarskim neprilikam nekaterih sosednih držav, toda čista bilanca našega tujskega prometa je letos mnogo slabejša kot prejšnja leta.

Stanje našega hotelirstva je Vam samim najbolje znano in zato ne bom opisoval prizadevanj zbornice, da se najdejo solucije za razbremenitev podjetij, ki so investirala kakor tudi za organizacijo novih kreditov, da se omogočijo adaptacije in modernizacije tam, kjer konkurenčnost obratov to neizogibno zahteva.

Pripravlja se zakon o turizmu in kraljevska vlada ima pooblastilo za donaganje drugih važnih uredb v interesu gospodarstva. Tu se nam odpira istotako obširno polje dela, kjer hočemo in moramo uveljaviti naše interese.

S tem pa še daleč ni izčrpan kompleks aktualnih vprašanj, ki jih tudi tu podrobno ne naštevam, ker so itak stalno že več let na dnevnem redu naše zbornice in predmet naše posebne pažnje, kakor so prometna in davčna vprašanja, ki čisto specijelno tangirajo tudi gostinska podjetja.

Če tako premotrimo obeležje našega gospodarskega stanja raz vidik interesov gostinskih podjetij, vidimo, da Vas čakajo polne roke dela. Pri tem delu se je treba zavedati, da zbornica sama teh vprašanj ne rešuje in reševati ne more, marveč da jih le pripravlja tako, da jih oblasti, v katerih pristojnost spadajo, lahko rešijo. Uspeh zborničnih prizadevanj je zato odvisen od težine argumentov zborničnih nasvetov in predlogov, od točnosti podatkov in prepričevalnosti navedb, ki jih vsebujejo zbornične spomenice. Zato je v interesu dosege uspehov, da ostanemo pri vseh svojih predlogih realni, stvarni in objektivni, da ne identificiramo osebnih interesov posameznika z načelnimi vprašanji in s splošno potrebo, da ločimo med kolizijo lokalnih interesov in škodljivimi pojavi za splošno gospodarstvo tako, da ostanemo zbornica vedno le objektivni opazovalec in kritični mentor, ki pri vsem strokovnem in podrobnem obravnavanju vprašanja vedno vidi pred očmi le interese splošnega gospodarstva.

Prepričan sem, da boste uvaževali pri Vašem delu v zbornici te moje uvodne besede, ki mi jih narekuje moje dolgoletno izkustvo kot zbornični predsednik in predsednik stanovskih organizacij in želim, da bodi Vaše delo v zbornici koristno in plodonosno ne samo v prilog napredka in razvoja gostinskih obratov in tujskega prometa, marveč v interesu celega gospodarstva dravske banovine.

Nato so govorili v imenu odsekov predsedniki gg. Elsbacher, Hribar in Rebek. Izrazili so čestitke doimenovanim zborničnim svetnikom in zagotavljali, da bodo dosednji trije odseki delovali vedno v sporazumu z novim gostinskim odsekom. Zadeve, ki se tičejo gostinskih podjetij, naj obravnava gostinski odsek, njegovim sklepom se bodo solidarno priključili. Gen. tajnik g. Mohorič je imenom vodilnega zborničnega uradništva tudi čestital in tolmačil, da mu bo kot interni zvezi zbornične celote vedno prijetna dolžnost novemu odseku stati v vsem na razpolago.

Imenom novih članov se je za čestitke in programatična nakazila vsem zahvalil predsednik Zveze združenj gostil. obrti g. Majcen Ciril. Dotaknil se je težav in zapostavljanja imetnikov gostinskih obrti, ki jih zlasti v zadnjih letih posebno tarejo. Izrazil je upanje, da se bo z lastnim odsekom potom zbornice moglo marsikajboljšati, ker je prepričan, da bodo vsi odseki sklepe, ki jih bo predložil predsedstvu gostinski odsek, podpirali, kakor bo tudi s strani tega odseka vedno solidaren pristanek na predloge, ki se bodo tikali drugih gospodarskih krogov. Gostilničarji so v vseh mestih, pa tudi v našem podeželju zelo viden konstruktiven gospodarsko organizatorni element. Dokazali bodo to tudi v pridobljenem lastnem odseku te najvišje gospodarske organizacije.

Za tem je zbornični predsednik g. Jelačin prešel na dnevni red k volitvi odsekovskega predsednika in podpredsednika. Volilo se je z listki. Za predsednika je bil izvoljen od 10 oddanih z 9 glasovi g. Majcen Ciril, za podpredsednika pa z 10 glasovi gošp. Čoh Štefan iz Rog. Slatine.

Po razglasitvi o izidu volitev je predsednik g. Jelačin objavil, da je g. Majcen s tem ko je izvoljen predsednikom odseka, obenem podpredsednik zbornice TOI. Pozval ga je, da prevzame predsedstvo za nadaljni potek odsekove seje in odredil, da se kot zbornični uradni referent dodeli odseku pom. tajnik g. dr. Jure Kocé.

Nato je odsek pod predsedstvom g. Majcna razpravljal o vprašanju znižanja vpisnin za združenja gostil. obrti in zavzel soglasno stališče, da naj ostanejo vpisnine pri gostil. združenjih nespremenjene, maksimalno do one višine, kot so sedaj. Po poročilu g. dr. Koceta je zbornica tako stališče hanski upravi tudi že sporočila.

Glede reorganizacije okolišev združenj gostinskih podjetij je odsek sklenil, da naj zbornica stoji na stališču, da se novih združenj ne more ustanavljati drugače kot najmanj za celoten okoliš politične oblasti I. stopnje, dočim naj se združenja, ki že obstoje, puste, ako je to njih želja in ako delujejo neoporečno. Pač pa se morajo vsi lastniki gostil. obrti včlaniti le v združenju, ki je v okolišju onega sres. načelstva, kjer prebivajo.

Nadalje se je razpravljalo o razmejitvi, obsegu obrtnih pravic gostinskih podjetij, o uredbi o ustanavljanju in ureditvi gostinskih obratov, o uredbi o dokazu izobrazbe, o sanaciji hotelirstva in o zborničnih akcijah v gostinskih zadevah. G. dr. Kocé je k tem vprašanjem podal obširen referat, debate so bile živahne, seja je trajala od 10.30 do 16. ure nepretrgoma.

Davek na poslovni promet in luksuzni davek

Ne bo odveč, če sedaj, ko poteka rok za vlaganje prijav za pridobnino in davek na poslovni promet, opozorimo gostilničarje na sedaj veljavne zakonite določbe poslovnega davka. Ravno v tem pogledu se je večkrat grešilo in mnogi gostilničarji so trpeli škodo, ker niso znali vlagati pravih prijav.

Predvsem je treba poudariti, da so hotelski, gostilniški in kavarniški obrati zavezani splošnemu davku na poslovni promet in da morajo za poslovni davek vložiti posebno prijavo, in sicer v istem roku kakor za pridobnino. Kdor je ne vloži, sicer ne zgubi pravice do pritožbe proti krivični odmeri, a zadenejo ga druge neljube posledice. Njemu se bo predpisala kazen in izmeri 10% predpisane poslovnega davka, ako prijave sploh ne vloži, oziroma 3%, ako vloži prijavo prepozno, šele na poseben poziv. To velja seveda le za one obrate, katerih celokupni promet (davku zavezani in davka prosti) ne presega letno 500.000 Din. Obrati z višjim prometom morajo četrtletno odvajati poslovni davek in poleg tega vlagati še letne prijave.

Splošno je znano, da ni ves promet, ki ga napravi gostilničar ali kavarnar v svojem obratu, zavezan poslovnemu davku. Vendar bo marsikomu prišlo prav, ako malo podrobneje naštejemo predmete, ki so podvrženi splošnemu poslovnemu davku. Gostilničar mora plačati predvsem 2% splošnega davka na poslovni promet od onih iztočenih pijač, ki niso že pri proizvajalcu zavezane skupnemu davku na poslovni promet, to so sedaj: vino, vinski mošt, sadni mošt in žganje, v kolikor je narejeno iz sadja in vina in ne iz špirta. Proste pa so splošnega poslovnega davka pri gostilničarju sledeče pijače: pivo, rum, likerji, konjak, soda voda, pokalice, šabeza, mineralne vode in malinovec, ker so že pri producentu (pivovarnarju, sodavičarju, posestniku mineralnih vrelcev, izdelovalcu likerjev itd.) obdavčene s skupnim poslovnim davkom. Ako pa kavarnar ali gostilničar sam izdeluje katere navedenih pijač (n. pr. kuha malinov sok), mora plačati skupni prometni davek od proizvoda, stavljenega v promet, kakor vsak drug proizvajalec. Šampanjec in druga peneča vina so podvržena pri proizvajalcu ali pri uvozu skupnemu davku, zato gostilničar od takih ne plača splošnega poslovnega davka.

Gostilničar sme od prometa z vinom in žganjem odbiti plačano banovinsko in občinsko trošarino (državne sedaj ni), pa samo tedaj, ako jo je sam plačal in ima v rokah potrdilo o plačilu. Točilne in trošarinške takse pa od prometa niso odbitne.

Glede jedil velja sledeče pravilo. Kuhana jedila, pa naj se prodajajo v toplem ali mrzlem stanju, so podvržena 2% nemu splošnemu davku, čeprav so snovi, iz katerih se jedi pripravljajo, obdavčene že pri proizvajalcu ali uvozniku s skupnim davkom, n. pr. jedi iz mesa, moke so podvržene 2% nemu davku, čeprav plača mesar, mlinar že skupni davek na meso, moko. To velja tudi za kavo, čaj itd. Besedo »kuhan« je treba vzeti v širšem pomenu, torej tudi pečena jedila. Splošnemu poslovnemu davku so podvržena tudi nekatera nekuhana jedila, salate in drugi kmečki pridelki, zato ker pri producentu (kmetu, mlekarju) niso podvržena skupnemu davku. Prosta poslovnega davka pa je prodaja kruha, žemelj, slaščic, ako niso v gostilni pečene. Ako pa gostilničar sam peče kruh, plača od njega ravno tako 3% dodatni davek kakor peki. Prosta je dalje prodaja ribjih konzerv, ker plača proizvajalec skupni davek, dalje promet surovih klobas, salam, pršuta, slanine, bodisi da so to domači proizvodi ali od drugod nabavljeni, ker je plačan skupni davek že pri zakolu. Gostilničar, ki sam priredi n. pr. prašiča,

ga zakolje in razpeča v gostilni, plača pri zakolu skupni davek 5%, in od prodaje jedil (kuhanih, pečenih) še 2% splošnega davka. Izvzeti so od 5% davka pri zakolu le oni prašiči, ki so namenjeni izključno domači uporabi in uporabi lastnih poljskih poslov.

Splošnemu poslovnemu davku je podvržen tudi donos tujskih sob in sicer ne samo oni del, ki odpade na uporabo pohištva in za postrežbo, temveč tudi kar odpade na sobo samo.

Luksuznemu davku gostilničarji in kavarnarji vobče niso zavezani. Od predmetov, ki jih ti prodajajo, so podvrženi luksuznemu davku: močne alkoholne pijače kakor arak, rum, konjak, likerji, vinski itd., dalje fina vina (t. j. s preko 15% alkohola ali preko 5% ekstrakta) ter šampanjec in druga peneča vina. Toda vsa ta vina so podvržena luksuznemu davku že pri producentu. Važno pa je, da si gostilničar obdrži fakturo glede nabave teh vin, ker jo mora na zahtevo pokazati finančnemu organu pri reviziji. Ako se ne more izkazati s tako fakturo, bo moral od teh predmetov še enkrat plačati luksuzni davek.

**Vašim gostom
in sebi ustrezete**

ako jim nudite k vinu

**Rogaško
slatino**

kajti ona ne samo da zboljša okus vina, ampak tudi pomešana z vinom ali sadnim sokom blagodejno deluje na funkcije želodca in čreves, boljša apetit in splošno regulira prebavo in odvajanje neprebavljenih zaostankov hrane. Rogaška slatina čisti organizem in spravlja s tem človeka v dobro razpoloženje!

Jevtičeva vlada

Dne 21. decembra je podala bivša vlada svojo demisijo. Novo vlado je sestavil g. Jevtič Bogoljub, ki je prevzel resor predsednika ministrskega sveta in zunanjega ministra. Za ministra vojne mornarice je imenovan armijski general Živković Peter, za finančnega ministra dr. Stojadinović Milan, za pravosodnega ministra dr. Kojić Dragotin, za ministra za šume in rudnike dr. Popović Svetislav, za notranjega ministra Popović Belimir, za ministra brez portfelja dr. Hasan Begović, za ministra za socialno politiko in narodno zdravje dr. Marušić Drago, za ministra trgovine in industrije dr. Vrbanić Milan, za prometnega ministra Vujić Dimitrij, za prosvetnega ministra Čirić Stevan, za ministra za gradnje dr. Kožulj Marko, za ministra za telesno vzgojo dr. Auer Ljudevit in za kmetijskega ministra dr. Janković Dragutin. Vlada je podala dne 3. januarja t. l. pred narodno skupščino deklaracijo, katero je prečital njen predsednik g. Bogoljub Jevtič. Glavne misli te deklaracije so: Državno in narodno edinstvo, stremljenje po dobrih odnosih z vsemi sosedi, v notranji politiki popolna konsolidacija in poenostavljenost uprave v smeri reorganizacije in organizacije banovin z izvedbo popolne dekoncentracije oblasti. Kr. vlada bo posve-

Nj. Vel. kraljica Marija - mati

Dne 9. januarja smo obhajali rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije - matere z vročo željo v srcih, da bi ji Vsemogočni podelil obilo zdravja ter srečno in veliko bodočnost Njenemu domu.

čala največjo pozornost zakonitosti, ki mora biti edino merilo v obveščanju med državljani in predstavniki oblasti in bo pazila, da se bo zakon napram vsakomur strogo izvajal. Vlada bo posvečala še dalje največjo pozornost kmetijskemu stanu, ki je najštevilnejši in najvažnejši del prebivalstva. Da se doseže napredek kmetovalcev, pa je pogoj ohranitev in razvoj ostalih gospodarskih slojev, industrijev, trgovcev, obrtnikov, za katere bo vlada vse storila, da se bo moglo izboljšati njihovo gospodarsko stanje. Glede davčne obremenitve se v deklaraciji povdarja, da se bo vlada trudila preprečiti preveliko davčno obremenitev s tem, da bo pravično razdelila javne datjave po davčni možnosti državljanov. Deklaracija vlade je bila od Narodne skupščine z navdušenjem sprejeta. Prepričani smo, vsaj tako kažejo različni znaki, da se bo izvršila revizija raznih predpisov, ki so dosedaj ovirali gospodarska udejstvovanja.

Davčne zadeve

Pazite na sestavo davčnih prijav za napoved pridobnine in davka na poslovni promet!

Do dne 31. januarja 1935. je vložiti osebno ali po pošti pri oni občini ali davčni upravi, na katere teritoriju se obrat nahaja, davčno napoved o pridobnini in o davku na poslovni promet. Če se do tega termina prijava ne vložijo, se plača kot kaznen 3% od osnovnega davka. Ako se prijave ne vložijo niti na pismeni poziv v nadaljnjem roku 8 dni, se pa za kaznen plača 10% od osnovnega davka. Vsa potrebna navodila za sestavo prijave o pridobnini smo objavili v božični številki našega lista in izdali na vsa združenja podrobna navodila. Predno sestavite prijavo, se obrnite na združenje. Prijava je za odmero najvažnejši akt in naj se jo ne sestavlja lahkomiselno, ker lahko povzroči veliko in nepopravljivo škodo. Prečitajte tudi članek o davku na poslovni promet, ki je jako važen pri sestavi prijave za pridobnino.

Plačevanje razlike po odmeri pridobnine za leto 1934.

Glede odmere pridobnine za leto 1934. se je vložilo od strani davčnih obvezancev nenavadno mnogo pritožb. Večji del teh pritožb se nanaša proti odmeri, ki se je izvršila na podlagi najemnine za stanovanje in lokal. Finančni minister je izdal podrejenim davčnim oblastvom v zaščito obvezancev pred eksekutivnimi ukrepi sledeče navodilo:

1. S pobiranjem davčne razlike je treba počakati do konca marca 1935., ko se bo v konkretnem pritožbenem primeru pokazala prava razlika v davku za leto 1934. nasproti za-

dolžitvi leta 1933., če je davek odmerjen po uradno zbranih podatkih.

2. Če je davek za leto 1934. odmerjen po višini najemnine za stanovanje lokal, čeprav so konkretno zbrani zadostni uradni podatki, ki bi opravičili nižjo odmero, se bo v primeru pri tožbe do konca marca 1935. pobral samo tisti del razlike, ki ustreza davku, če bi se le ta odmeril po uradnih podatkih. Ostanek razlike se bo pobral šele takrat, kadar bo pritožba rešena.

3. Če bi bil davek za leto 1934. odmerjen po višini najemnine, pa ni v konkretnem primeru nikakih, ali ne dobrih ali nezadostnih uradnih podatkov, se bo s plačilom višje razlike nasproti zadolžitvi leta 1933. v pritožbenem primeru počakalo do rešitve pritožbe.

Iz tega sledi, da se bo glede eksekutivnega izterjevanja davčne razlike med letom 1933. in 1934. počakalo le na onega davčnega zavezanca, ki se je proti previsoki odmeri pridobnine pritožil. Oni davčni zavezanec pa, ki se ni pritožil, mora v določenih obdobjih plačati svojo pridobnino.

Ker smo čuli od enega združenja, kjer so se obvestila o odmeri šele dostavila članstvu, da se ne bo nihče pritožil, ker so prepričani, da jim pritožba ne bo koristila, jih opozarjamo, da naj ne postopajo lahkomiselno in naj se poslužijo edino možnega sredstva. **Brez dobro utemeljene pritožbe ni nobenega znižanja.** Pritožbe je vlagati 30 dni od dneva, ko je bilo obvestilo o predpisu davčnemu zavezanca dostavljeno. Pritožba se kolkuje z 20.— Din.

Sestava davčnih odborov.

Opozarjamo vse člane, da bodo občinski odbori, v kolikor že tega niso storili, v najkrajšem času izvolili za nadaljnja tri leta po 3 člane in namestnike v davčne odbore. Ker morajo biti člani izbrani v smislu zakona o neposrednih davkih in po določilih pravilnika k temu zakonu izmed najpoglavitejših gospodarskih panog dotične občine, je treba tem izvolitvam posvečati največjo pažnjo, da bodo gostilničarje v bodoče zagovarjali pred davčnimi odbori pridojnja 3 leta le gostilničarji, ker poznajo najbolje težkoče v poslovanju gostilniških obratov. V kolikor ne bi občinski odbori izvolili iz vrst gostilničarjev enega člana za davčne odbore, naj se nemudoma vložijo pritožbe na sreska načelstva pritožno po vzorcu, ki smo ga dostavili vsem združenjem. V vloženi pritožbah je obvestiti tudi zvezno upravo. Vsa podrobna navodila so pri združenjih na razpolago.

Davčna preobremenitev.

Iz referata tajnika Centrale industrijskih korporacij v Beogradu posnemamo, da je bilo plačanih državnih in samoupravnih davkov v letu 1926/27 8,379,000.000 Din, leta 1929/30 9,323,000.000, l. 1930/31 9,383,000.000 Din, v letu 1932/33 7,259,000.000 Din. Obremenitev s samoupravnimi davščinami je postala zlasti velika po 1926., ko so začele poslovati oblasti in banovine. Obremenitev je tako visoka, da ni več v skladu s padcem narodnega dohodka, ki je po izjavi bivšega finančnega ministra padel napram letu 1926. kar za 50%. Silno so padli posredni davki, katere je poskušala država nadomestiti z uvažanjem vedno novih davkov in trošarin, vsled česar so nekateri predmeti postali že tako dragi, da jih ljudje ne morejo nič več kupovati. Tako n. pr. se plača od kg sladkorja 7.80 Din državne trošarine ali 195% od cene na debelo. Od hl piva se plača 104.40 Din državne trošarine ali 40% tvorniške cene. Od ene električne žarnice od 5 do 200 Din državne trošarine ali 66%—240% od cene na veliko. Na te predmete pa se poleg državne trošarine plačuje še banovinska in občinska trošarina. Ti podatki dovolj jasno pričajo o silni davčni obremenitvi, ki ne dopušča nobenega gospodarskega podviga, temveč uničuje številne zdrave gospodarske edinice.

Ali je od prašiča lastne izreje plačati prometni davek?

Od prašiča lastne izreje za lastno gospodinjstvo se ne pobira prometnega davka, zato je nepravilno, če občine pobirajo od teh prašičev 5% prometni davek. Od onih prašičev pa, ki jih gostilničar porabi v svojem obratu, čeprav jih sam izredi, se mora plačati 5% davek na poslovni promet. Radi tega naj gostilničarji, ki koljejo prašiče lastne izreje, naznačijo pri zakolu, kateri prašič je namenjen lastnemu gospodinjstvu in kateri prašič se bo uporabil za gostilniško obratovanje. Ugotoviti je treba ključ, po katerem bodo gostilničarji, ki sami izredijo prašiče, oproščeni davka na poslovni promet za ono število prašičev lastne izreje, ki jih porabijo izključno za svojo družino. Kjer bi občine pobirale prometni davek tudi od prašičev lastne izreje, namenjene za lastno gospodinjstvo, obvestite o tem zvezno organizacijo.

Prijava dohodkov iz imovinskih predmetov in imovinskih pravic.

Vse osebe, ki imajo dohodke iz imovinskih predmetov in imovinskih pravic, ter plačajo davek na rento so obvezane predložiti najkasneje do 31. januarja t. l. davčno prijavo o teh dohodkih. Davek na rente se plača na dohodke iz imovinskih predmetov in pravic v kolikor ne spadajo pod kako drugo vrsto neposrednih davkov n. pr. pod zemljarino, zgradarino, pridobnino, družbeni davek ali uslužbenški davek.

Takim dohodkom se smatrajo:

1. Obresti in rente od obveznic države, samoupravnih edinic, fondov, denarnih zavodov in slično.
2. Obresti od posojil in terjatev.
3. Obresti od hranilnih vlog.
4. Osebnne rente in ponavljajoči se prejemki, ki se ne pojavljajo kot odškodnina ali kot povračilo škode.
5. Obresti, rente, dividende in ponavljajoči se prejemki iz inozemstva.
6. Najemnine in zakupnine, če niso zavezane drugemu davku na dohodek ali davku na dobiček.

Rentnino se plača tudi od podnajemnine, vendar se ta davek praviloma predpisuje le tedaj, ako donaša podnajem kake dohodke, upoštevajoč pri tem odbitke, n. pr. amortiziranje pohištva, razsvetljava, čiščenje, potrežba in ustrezajoči del plačane najemnine.

Kdor ne preda prijavo v določenem roku, se ga kaznuje s 3% osnovnega davka, če pa se ne odzove tekom 8 dni pozivu, pa se ga kaznuje z 10% osnovnega davka.

Čuvajmo Jugoslavijo!

Davčne karte za hišno služnčad.

Po noveliranem čl. 95 zakona o neposrednih davkih se plačuje za hišno služabništvo na leto po 50 Din uslužbenškega davka za vsakega posla. Dokaz o plačnem davku je davčna karta, na kateri morata biti napisana s črnilom ime in priimek službovalca. Davčna karta se mora nabaviti najpozneje do konca januarja vsakega leta, odnosno v 15 dneh po sprejemu v službo. Davčne karte se dobijo tudi v trafikah, ki prodajajo davčne znamke. Poslodajalec, ki davčne karte ne nabavi ali jo ne nabavi pravočasno, plača za kaznen petkratno vrednost davčne karte.

Vse dobro ohranjene predmete najbolje kupite ali prodate edino potom

A B C
LJUBLJANA
MEDVEDOVA C. 8
Telefon 24-44
(Poleg Gor. kolodvora)

Gospa Tancarjeva — 70-letnica.

Ravno na zadnji dan lanskega leta je obhajala ga. Tancarjeva 70 let svojega skrbi polnega in plodonosnega življenja. Jubilatka je poznana širrom Gorenjske kot skromna, tiha in kot vzor dobre matere in gospodinje. S pomočjo svojega soproga, poznane javnega delavca, vodi na Jese-nicah vzorno restavracijo. Njeni tovariši in tovarišice se pridružujejo temu jubileju z vročimi željami, da bi nam gospa Tancarjeva ostala še dolga leta zdrava in da bi ji usoda naklonila ono, kar si v svoji skromnosti požel.

Zbornične takse

Kr. banska uprava je dovolila Zbornici TOI v Ljubljani pobirati sledeče takse:

1. Za potrdila po § 95. zakona o obrti in sicer za trgovinske obrte po § 19. obrt. zak. 100 Din.
2. Za rokodelske in ostale obrtniške obrti v krajih z več kot 50.000 prebivalcev 400 Din, v krajih z več kot 20.000 prebivalci 300 Din, v krajih z več kot 5.000 prebivalcev 150 Din in v krajih z več kot 1000 prebivalcev 100 Din, v ostalih krajih pa 75 Din.
3. Za industrijske in rudarske obrti 1000.— Din.
4. Za gradbene obrti in sicer za inženjerske obrte 750.— Din, graditeljske obrti 500 Din, za zidarske in tesarke obrti 300 Din in za ostale obrte 150 Din.
5. Za elektrotehnične obrti in sicer elektrotehnični 500 Din, elektromonterski 250 Din.
6. Za obrte, za katere je potrebna dovolitev in sicer za **hotele, kavarne in avtomate** 500 Din, za **restavracije** 300 Din ter **ostale gostinske obrate** 200 Din, bančne, menjalske in zavarovalne posle 1000 Din, za tiskarske, litografske in ksilografske obrti 300 Din, za pogrebne zavode 500 Din, za ostale koncesijonirane obrti 500 Din.

Pri otvoritvah podružnic **razen gostilniških obratov**, ki so na zborničnem področju in ob postavitvi poslovnice se pobere polovična taksa. Torej za podružnice gostilniških podjetij se mora plačati polna taksa.

Za izpričevala o izvoru blaga in sicer pri vagonskih pošiljkah, izvzemši pošiljke lesa in drv pri komadnih pošiljkah do 5 ton 5 Din.

Izdaja izpričeval o izvoru blaga z veljavnostjo za dobo 6 mesecev pri pošiljkah 15 ton 75 Din, za vsakih nadaljnih 15 ton po 10 Din. Za izdajo izpričeval za posamezne primere za pošiljke od 10 do 15 ton 40 Din, za vsakih nadaljnih 15 ton po 10 Din, za komadne pošiljke pod 10 ton 10 Din. Za ostala potrdila različnih vrst 25 Din, za potrdila deviznih kontrolnikov za denarne zavode in delniške družbe 50 Din, za ostale 25 Din.

odlične mešanice!

Amnestija

Kraljevi namestniki so v imenu Njegovega Veličanstva kralja Petra II. odločili amnestijo:

I.

Za tiskovna kazniva dejanja, ki se kaznujejo po zakonu o tisku, storjena do 1. januarja 1935. Izvzeta so kazniva dejanja, naznačena v zakonu o zaščiti javne varnosti in reda, ter kazniva dejanja zoper obstoj države in njeno ureditev, naznačena v XII. poglavju kazenskega zakonika.

II.

Kazniva dejanja, izvršena do vstega 1. januarja 1935 po zakonu o gozdih. Izvzeta so le dejanja, izvršena po tem zakonu, za upoštevanje in sekanje v zaščitenem gozdu. Nadalje je izvzeta tudi kazen, izrečena radi nepogozdovanja gozda v odredjenem zakonskem roku. Istotako za neizvršene navedbe upravnega oblastva, da se izvrše ukrepi za obrambo zoper mrčes itd.

III.

Vse kazni na prostosti, ki ne trajajo več kot 3 mesece in denarne kazni do 2.000 Din, če so te kazni izrekla civilna in vojaška sodišča.

Izvzete so le kazni za razžalitve in klevete.

IV.

Kazni na prostosti na 3, a ne več kot 6 mesecev pod pogojem, da ne stori pomiloščenec v 5 letih od dneva amnestije ne zločina ne prestopka, ne prekrška iz koristiljubja niti dejanja, kazniva po zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi ali kazniva dejanja zoper obstoj države in njeno ureditev, izvzemši za razžalitve in klevete.

V.

Od amnestije so izvzeta dejanja: Razžalitev in kleveta kralja in članov kraljevskega doma, razžalitev in kleveta reprezentantov tujih držav, in razžalitev in kleveta državnih funkcionarjev tujih držav.

VI.

Od amnestije so izvzeti vsi državni, samoupravni in drugi javni organi, ki so bili obsojeni radi podkupnine.

VII.

Od amnestije so izvzete osebe, ki so pobegnile v inozemstvo in se od dne razglasitve amnestije niso vrnile v državo.

VIII.

Izvzete so osebe, ki so bile obsojene poleg glavne kazni tudi na stransko kazen izgube častnih pravic, ali izgube službe.

IX.

Osebe, ki so jih sodišča pogojno obsodila.

Iz organizacij

Pod tem naslovom bomo priobčevali poročila občnih zborov, in sicer po vrstnem redu, kakor jih bomo prejeli.

Skupščina združenja Sv. Jurij ob juž. žel. Dne 13. januarja t. l. se je vršil v gostilni g. Avgusta Kincla pod predsedstvom agilnega in požrtvovalnega gosp. Šolinca občni zbor Združenja gostiln. obrti pri Sv. Juriju ob juž. žel. Predsednik združenja je uvodoma pozdravil kletarskega nadzornika gosp. inž. Gorjupa in ostalo članstvo. Z izbranimi besedami se je poklonil spominu blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, kateremu je skupščina zaklicala trikratni »Slava«.

Pred začetkom dnevnega reda je podal g. kletarski nadzornik nekaj zelo praktičnih smernic o pretakanju in čiščenju vina, ter o negi sodov. Skupščina je njegovemu predavanju z velikim zanimanjem sledila. Želeli bi bilo, da bi imelo članstvo večkrat priliko poslušati slična strokovna predavanja.

Po prečitaniu zapisnika zadnje skupščine in po tajniškem poročilu se je podalo poročilo blagajnika. Za vzorno blagajniško poslovanje je bila izrečena blagajniku razrešnica. Proračun za leto 1935. je bil soglasno sprejet in se je vsled prihrankov prejšnjega leta članarina znižala za 10 Din pri članu. Nato so sledile volitve uprave, nadzorstvenega in častnega odbora. Izvoljeni so bili soglasno v upravo: Šolinc Anton, Podgoršek Jože, Zupanc Mihael, Žličar Tezija, Trebovc Martin in Suša Alojz, kot namestnika pa Mastnak Andrej in Klajnšek Anton. V nadzorstveni odbor: Sporer Martin, Kincl Avgust in Piperko Ivan, kot namestniki Lenasi Jurij, Salobir Mihael in Grasselli Josip. V častni odbor: Podgoršek Jože, Kincl Adam, Čretnik Jože, Zupanc Mihael in Kincl Herman. Nato je ravnokar dospeli zvezni ravnatelj g. Peteln izčrpno poročal o delovanju zveze v prejšnjem letu. Obravnaval je uredbo o banovinski trošarini in o njenih posledicah ter dajal praktične smernice za davčne napovedi. Pojasnjeval je uredbo o strokovni izobrazbi, dajal navodila glede davka na poslovni promet, glede žigosanja sodov, in glede igralnih kart. Za svoje izčrpno poročilo je žel burno odobravanje. Ob 18. uri je g. predsednik zaključil občni zbor s pozivom na složno delo v vseh stanovskih zadevah.

Poročila iz vinogradniških okolišev

Maribor. Cena za navadna nesortirana vina je 5 do 8 Din za liter, sortirana pa stanejo od 8 do 12 Din liter. Kupčija je slaba, ker nakupujejo gostilničarji le majhne količine. V mariborski okoliš se uvažajo dalmatinska in sremska vina, ki delajo občutno konkurenco domačemu vinu.

Ormož. Cena za navadna mešana vina od kleti je 5 do 6 Din za liter, za sortirana vina pa 6 do 8 Din. Kupčija je trenutno nekoliko prenehala, začela pa se bode v začetku meseca februarja, ko bo vino pretočeno in ko se bo pleglo ter očistilo po pretakanju. Položaj tukajšnjih vinogradnikov je zelo slab. Večina vinogradnikov je vino prodala, denar pa porabila za nujne potreščine, dočim davkov ne more plačati. Tuja vina se v ormoški okoliš ne uvažajo. Kmetska vina so skoro vsa razprodana, le boljši posestniki imajo malenkostne zaloge vina za prodati, pač pa imajo vinski trgovci še lepe zaloge na razpolago.

Ljutomer. Cena mešanih vin je od 6 do 7 Din, za sortirana vina pa do 9 Din. Kupčija je zelo slaba. Nekaj vina so vinski trgovci izvozili na Češko in Poljsko. Položaj vinogradnika je slab, in bi se njegovo stanje poboljšalo, če bi se zaloge prodale in cene dvignile. Tuja vina se v naš okoliš ne uvažajo. Zalog iz l. 1932. je zelo malo, iz l. 1933. skoro 80% trgatve, iz leta 1934. pa skoraj polovica trgatve.

Slov. Bistrica. Sortirana vina (rizling, traminc, burgundec) se gibljejo v cenah od 6 do 8 Din in so imela kot mošt sladkorja 20 do 24%. Navadna mešana vina se gibljejo v cenah od 3.50 do 5.— Din, in so imela kot mošt sladkorja 16 do 19%.

Kupčija je zelo slaba in kupujejo le domači konzumenti, to je domači gostilničarji, in le toliko, v kolikor gostilničar rabi za takojšnjo potočitev. Položaj vinogradništva je zelo obupen, in opušča mnogo vinogradnikov svoje vinograde. Vinogradniki so mnenja, da se bodo morali vinogradi sploh opustiti, če se razmere ne zboljšajo. Tujih vin se ne uvažava v ta okoliš. Pri vinogradnikih je še nad 2/3 zalog neprodanih. Želeli bi bilo znižanje banovinske in občinske trošarine na vino ter poskrebti za izvoz.

Brežice. Naše gorice so večinoma v rokah kmeta, ki razpolaga z 2 do 5 oralov vinograda ter ga skrbno in vestno obdeluje. Nasad ima mešan, ker se mu na malem kompleksu ne izplača pridelovati sortimente. Pač pa je nasad kraju in zemlji primer-

Vino in vino je razlika

da in še večja je razlika med različnimi mineralnimi vodami. Splošno znani Radenski vrelci, Zdravilni, Kraljev in Gizeln spadajo med najmočnejše te vrste v Evropi. Pa tudi po svojem okusu kot svežilna pijača so nenadkriljivi.

Pokusi samo enkrat, da boš videl kaj pomeni prvo-razredna mineralna voda. Čisti in izpira kri, izloča sečno kislino in druge strupe iz telesa ter s tem krepi telesne in duševne sile. Kdor pije vino z Radensko slatino, ga ne boli glava niti po največjih krokarijah.

Točilna taksa.

Opozarjamo, da se mora točilna taksa plačati najkasneje do 31. januarja t. l. Če zamudite rok, boste morali za kazen plačati dvojni znesek polletne točilne takse.

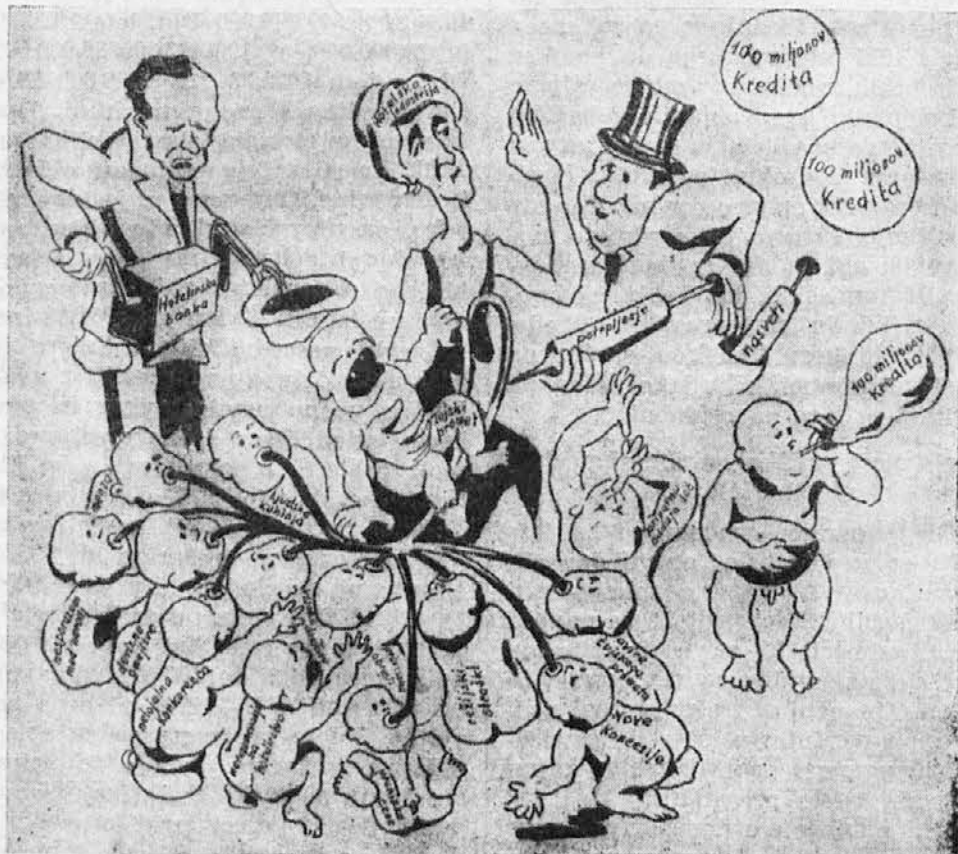
0 žigosanju sodov

Po obvestilu nekega meroizkusnega urada se gostilničarji ne brigajo v dovoljni meri, da pravodobno žigosajo svoje sode, kakor tudi ostala merila. Razumemo, da jim žigosanje dela veliko neprimlik in tudi mnogo stroškov. Zato opozarjamo na svoječasen članek odnosno dopis kontrole mer v Ljubljani, katerega smo priobčili v štev. 4. tega lista lanskega leta. V tem dopisu svetuje uprava navedenega urada, da naj več lastnikov sodov v poljubnem kraju zaprosi v skupni prošnji oddelke kontrolnih mer za preizkus sodov na licu mesta, katerega prosilci sporazumno sami določijo. Pogoji za žigosanje sodov na poljubnem kraju so sledeči:

1. Da je na razpolago za preizkus tehtnica nosilnosti 1000 kg, opremljena z veljavnim uradnim žigom.
2. Voda za polnjenje sodov, bodisi iz vodovoda ali potoka.
3. Delavec, ki pomaga pri merjenju in žigosanju sodov.
4. Oglje za segrevanje uradnih žigov.

Prošnjo je kolkovati s 5 Din in jo je nasloviti na oddelek kontrole mer v Ljubljani, Celju ali Mariboru. V tej vlogi se morajo prosilci zavezati, da izpolnijo vse pogoje, navedene v zgornjih točkah. V prošnji naj se navede tudi število sodov s približno vsebino, ki bi se naj uradno preizkusili. Po vložitvi prošnje oceni oddelek čas, potreben za preizkus v prošnji navedenih sodov, nakar se pozove prosilce, da nakažejo znesek za kritje potnih stroškov uradnika, ki

GOSTILNICAŠKI, PODPIRAJTE SVOJE GLASILO S TEM, DA KUPUJETE EDINOLE PRI TVRDKAH, KI OGLAŠUJEJO V »GOSTILNICAŠKEM VESTNIKU«

Hotelska industrija: Gospod zdravnik Vaših injekcij ne potrebujem, ker ne učinkuje. **Zdravnik:** Potem skličem konferenco, mogoče najdemo zopet kako drugo tolažilno in cenejše sredstvo.

izvrši uradni preizkus na licu mesta. Te stroške prosilec ali prosilci sorazmerno porazdelijo med vse lastnike preizkušenih sodov. Dnevno se more uradno preizkusiti in žigosati 60 do 80 sodov, ako je dovolj močan dotok vode. Vkljub tej opozoritvi se ni članstvo zadostno brigalo za to ugodnost. Menda je ceneje, če pride uradnik na lice mesta in žigosa veliko število sodov, kakor če jih mora lastnik sodov prevažati na kontrolno postajo. Radi tega svetujemo vsem gostilničarjem, ki imajo sode za žigosanje, da se zberejo in da določijo za žigosanje tak kraj, ki je vsem lastnikom nežigosanih sodov lahko in z malimi stroški dostopen.

Iz razgovorov z različni točilci smo spoznali, da jim ni poznano, koliko krat se morajo posode žigosati. V to svrhu bomo dali na osnovi zakonitih predpisov nekoliko pojasnil. Glasoni »zakona o merah, njih rabi v javnem prometu in nadzorstvu nad njimi« se morajo dati pregledati in žigosati vsi sodi, v katerih se glede na prostornino sodov kupujejo ali prodajajo vina, pivo, špirit in druge alkoholne pijače. Sodi za pivo se morajo pregledati in žigosati vsako drugo, sodi za vino pa vsako tretje leto.

Dveletno odnosno triletno razdobje se šteje od 1. dne tistega koledarskega leta, ki pride za letom, v katerem se je žigosal sod. Iz tega izhaja, da mora biti n. pr. **sod, ki se je žigosal in pregledal dne 10. januarja 1935, ponovno pregledan in žigosan najkasneje do 31. decembra 1938.** Tisti gostilničar, ki pusti sode sedaj žigosati, ima skoraj polna 4 leta mir pred pregledom. Istotako se šteje dveletna doba za sode za pivo.

Sodi pa, služijo samo kot založne posode, da se hrani v njih vino, pivo in druge alkoholne pijače, ni treba, da bi bili pregledani in žigosani. Steklenice in posode za razpečanje vina, piva in drugih alkoholnih pijač v gostilnah, pivnicah, kavarnah in drugih javnih prostorih, morajo biti tudi pregledane in žigosane. Istotako se morajo pregledati in žigosati posode za razpečanje mleka in mlečnih proizvodov. Zaprtih steklenic, v katerih se prolaža vino, pivo ali druge alkoholne pijače, ni treba pregledati in žigosati.

Na podlagi teh navodil opozarjamo tedaj vse točilce, da si ne delajo nepotrebnih stroškov, ki se jih z malo pazljivosti lahko izognejo. **Neki oddelček za žigosanje mer nam je zagrozil, če ne bodo opomini zvezne organizacije zalegli, da bodo oddelki za žigosanje mer prisiljeni zaprositi za kontrolo meril po finančnih organih.** Na članstvu samem je leželo, da upošteva naša opozorila in da ne meče v teh težkih časih nepotrebno denar iz žepa za denarne kazni. Gostilničarji ene ali več vasi naj ugotovijo število za žigosanje potrebnih posod in naj zaprosijo, da pride uradnik na kraj, ki ga sami določijo. Večjih olajšav se pač ne more od nikogar pričakovati in se bo vsaka malomarnost bridko maščevala. Upamo, da bo ta opomin več zalegel, kakor pa aprila meseca lanskega leta, ker bi ne bilo sicer do danes kaznovanih že mnogo gostilničarjev z denarno globo radi nepregleda in nežigosanja meril.

Novi grobovi

Dne 17. t. m. je umrl na svojem posestvu na Babnem pri Celju veleposestnik in pekovski mojster v Celju ter gostilničar na Babnem g. Maks Janič v 53. letu starosti. Istega dne je v Celju na Glavnem trgu umrl gostilničar in hišni posestnik g. Mihael Kus v 60. letu starosti. Pogreb g. Janiča se je vršil v soboto 19. g. Kusa pa v nedeljo 20. t. m. ob obilni udeležbi stanovskih tovarišev in drugega občinstva. Bodi obema tovarišema ohranjen časten spomin, preostalim pa naše sožalje!

DOLŽNOST VSAKEGA ČLANA JE, DA SE ZANIMA PRI UPRAVI SVOJEGA ZDRUŽENJA, ČE JE ŽE PLAČANA ZVEZNA ČLANARINA.

Kletarstvo

Moraš imeti in proučiti knjigo »Vinski zakon in kletarski vedež«, če hočeš napredovati z izboljšanjem svojega vinskega gospodarstva. Ta knjiga je izšla — v celem platnu trdo vezana — v drugi, predelani in pomnoženi izdaji. 226 strani. Cena s poštino vred 50 Din. Naročila izvršuje pisec in založnik: **Andrej Žmavc,** direktor vinarške šole v pok., Maribor, Gosposka ul. 50.

Rjavi letnik 1934

Porjavenje vina je ena izmed najgrših vinskih napak, ki se osobito letos močno pojavlja — pri nekako 90% novine. Prav za prav se ne moreš pri nobenem sodu zanesti, da bi ti vino prej ali slej ne porjavilo, ko ga pretočiš ali imaš bolj dolgo na pipi, odnosno v načeti ali odprti posodi. Lahko porjavi celo v slabo zamašeni steklenici. Tako vino je tudi ogabnega okusa in po vinskem zakonu ne sme v promet, dokler ga nismo ozdravili z dovoljenimi sredstvi.

Tu ne moremo podrobno razpravljati o tem pojavu in vseh vzrokih porjavenja, marveč ugotavljamo samo dvoje:

1. Pri vsakem vinu, ki še ni porjavilo, lahko vnaprej določimo, da li nam bo ob nekaj pogojih pozneje porjavilo ali ne; v prvem primeru porjavenje preprečimo na zelo enostaven način.

2. Če v sodu porjavilo vino moramo najprej ozdraviti in ga tako dolgo ne smemo prodajati ali točiti; vinski obrtnik ga mora dotlej označiti na posodi z napisom: »Pokvarjeno — ni za prodajo kot pijača.« Zdravljenje porjavelega vina je včasih prav tako enostavno ko preprečnje, včasih pa bolj zamotano za tiste, ki ne pozna kletarstva.

Kako določimo porjavenje vnaprej in kako ga preprečimo? — Vino v nepokriti čaši — zadostuje polovička — opazuj en ali dva dneva! Ako se v tem času nagiba na rjavo — navadno z vrha navzdol —, je to opozoritev, da bo to vino pozneje porjavilo, hkratu pa opomin, da naj takoj potrebno ukrenemo.

Novina, ki še kipi ali je nasičena z ogljikovim dvokisom (ogljikovo kislino) od nedavnega vretja, pa porjavlost lahko zataji; kajti nevidni plin ogljikov dvokis tako rekoč plava na vinu, ko olje na vodi, in onemogoča kisiku zraka pristop; zato vino ne porjavi. Iz takega vina je treba najprej iztirati ogljikov dvokis. To dosežemo, ako vino nekoliko segrejemo, bolj enostavno pa je, da ga večkrat prelijemo iz čaše v čašo v dolgem curku, pri čemer ogljikov dvokis izpuhteva.

Vino, ki pokaže neljubo svojstvo na zraku, je treba na vsak način še pred pretokom zmerno žveplati na novi način, ki mu pravimo »**žveplanje brez pretakanja**«, to je s kalijevim metabisulfitom (ne z natrijevim bisulfitom, ki je prepovedan!). Ta, soli podobni pripravek ($K_2S_2O_5$) imajo naše boljše drogerije in Kmetijska družba tudi v tabletah (okroglih tablicah) po 10 gramov, ki morajo biti neoporečne, kemično čiste. Priznani dober izdelek je od trdke Merck v Darmstadtu, ponujajo pa tudi druge izdelke, ki često ne ustrezajo ne zakonu ne svrhi; takih ne smemo rabiti.

Za preprečitev porjavenja zadostuje v splošnem 5 do 7 gramov kalijevega metabisulfitu na 100 litrov, to je 2 tableti na polovnjak vina. Kakšen gram več ali manj je brez večjega pomena. Odmerek kalijevega metabisulfitu zavijemo v čedno platneno krpico in to vrečko potem na niti, ki smo jo z njo zavezali, obesimo v vino pri vrhu. Že čez kak dan se kalijev metabisulfit popolnoma raztopi, nakar vino premešamo z leseno mešalnico.

Kalijev metabisulfit razvije pod vplivom kislin v vinu prav naglo žveplov dvokis, ki ostane docela v pijači in uniči povzročitelje porjavenja. Čez teden dni napravimo spet poskus v čaši (na zraku). Ako vino

ne porjavi več, je uspeh popoln, sicer bi bilo treba še kako malenkost kalijevega metabisulfitu dodati. Čim manj ga zadostuje za odpravo napačnosti, tem boljše je za kakovost vina; zato priporočamo čim večjo štednjo pri tem novodobnem načinu žveplanja (bisulfitiranju), kakor pri doslej najbolj običajnem, starem načinu žveplanja s sežiganjem žvepljenih azbestnih treščic tudi za druge kletarske svrhe. Kajti vsakršno pretirano žveplanje se lahko silno maščuje nad zdravjem izmučenega vina in razočaranega pivca.

Kako zdravimo že v sodu porjavilo vino? — Enostavno: žveplamo ga s kalijevim metabisulfitom, kakor smo prej povedali (bisulfitiranje). Morda se vino zdaj polagoma samo lepo izčisti. Če ni tega najugodnejšega učinka, je treba porjavilo vino nato še umetno čistiti. O čiščenju ali bistrenju vina in o čistilih pa te pouči dobra novejša knjiga o kletarstvu, ki bi jo naj imel vsak napredni vinar vedno pri roki.

Lahko je preprečenje, težje pa je zdravljenje porjavenja vina. Kar smo povedali o porjavenju vina, velja prav tako o porjavenju sadjevca. To sicer ni edini način odprave porjavenja, a je najbolj pripraven, zato ga priporočamo. Ozdravljena pijača pa je šele čez nekaj tednov za potrošek brez kvare za zdravje konzumenta.

Andrej Žmavc.

O g l a s.

Mestno poglavarstvo v Mostarju bo dalo potom javne licitacije v našem hotel »Neretva«. Zgradba je popolnoma novo adaptirana in leži ob mostu kralja Petra ter je ena izmed najlepših zgradb v Mostarju. Hotel ima 22 z modernim komfortom opremljenih sob ter veliko kavarno in restavracijo z dvema velikima terasama. Licitirajo lahko samo one osebe, ki so poravnale svoje obveznosti napram državi, banovini in mestni občini v Mostarju in ki položijo 20.000 Din kavicje bodisi v gotovini ali pa v državnih vrednostnih papirjih.

Interesenti morajo pismene ponudbe predložiti najkasneje do vključno 31. januarja 1935. do 14. ure in sicer neposredno pri sekretarju mestnega poglavarstva v Mostarju ali pa pismenim putem. Licitacija se bo vršila dne 1. februarja 1935. Točnejši podatki se dobe v zvezni pisarni.

SAMO MOČNE BORBENE STANOV-SKE ORGANIZACIJE LAHKO ŠČITJO NAŠE INTERESE! V ORGANIZACIJI JE MOČ IN BODOČNOST!

Znižajte trošarine in takse!

Zopet nov primer! Avstrijski minister za pošto in telegraf gotovo ni trdoglavec, ker je jako dovteten za dobre nasvete, ki jih dobiva iz gospodarskih krogov. Navedeni minister je (po našem naziranju seveda) napravil jako nevaren »eksperiment«, ko je znižal takse na telefonske aparate. Posledica tega znižanja je bila ta, da se je v razmeroma jako kratkem času prigrasilo reci in piši dvajset tisoč novih telefonskih naročnikov. Nadaljna posledica teh novih prijav pa je bila, da je pošto ministristvo naročilo v tovarnah, ki izdelujejo telefonske potrebščine za enkrat kar 4000 telefonskih aparatov. Koliko brezposelnih delavcev bo dobilo zopet zasluzka, nam ni znano, vemo le to, da bo skozi ta naročila mnogo lačnih ust prišlo do kruha. Pri tem naštevanju pa ne smemo pozabiti obrti in trgovine, ki bosta z dobavo materiala zasluzila lepe denarje.

Iz prejšnjih in tudi iz tega nevarnega »eksperimenta« izhaja torej, da visoke takse in trošarine ubijajo produkcijo, ker ni konzuma.

Naša prošnja za znižanje telefonskih pristojbin po hotelih in restavracijah ter kavarnah leži v ministristvu pošte, imamo pa obljubo... Spremembo v vladi se je že pokazala dobra volja, kajti minister pošte in prometa je ravnokar dovolil, da

„Saša“

lastnik Viktor Kocbek & drug
tovarna kanditov, vafeljnov,
desertov, čokolade
Ljubljana
Gradišče 17
Tovarna: Kranj

priporoča cenj, gostilničarjem svoje nadvse priznane izdelke

se sicer nespremenjene takse plačujejo četrtletno in ne polletno kot preje. Malo sicer, toda vendar nekaj.

Kletarski tečaji

Vsled premajhnega števila prijavitelencev za kletarski tečaj na Grmu pri Novem mestu in na Vinarški šoli v Mariboru smo bili prisiljeni zaprositi za preložitve tečajev za mesec februar. Kletarski tečaj na Grmu se bo tedaj vršil, pri zadostni udeležbi seveda, dne 25. in 27. februarja t. l. Kletarski tečaj na Vinarški šoli v Mariboru se tudi ni mogel vršiti v določenem terminu, ker se je prigrasilo komaj 6 prijavitelencev. Ravnateljstvo Vinarške šole v Mariboru smo zaprosili, da preloži tečaj na mesec februar.

Pozivamo vse članstvo, da se posluži v kolikor mogoče velikem številu teh tečajev, ker se bo teoretično in praktično poučevalo o umnem kletarstvu. Vsak gostilničar in vsaka gostilničarka mora imeti najtemeljnejše pojme o pravilni negi vina. Kriza v gostilniških podjetjih ne bo tako učinkovita, če se bo v gostilnah nahajala vedno dobra pijača. Nadaljne prijave za kletarski tečaj na Grmu zaključimo z 18. februarjem. Udeležencem smo preskrbeli po ceni hrano in prenočišče, zato pozivamo slehernega zaveznega člana, da agitira za čimvečjo udeležbo.

Pazite na računске listke!

Finančna uprava najstrožje postopa proti onim, ki ne izdajajo računskih listkov. V smislu tar. post. 34. se mora izdati za potroške in oddajanje sob v hotelih, restavracijah, gostilnah, kavarnah, penzijah, ljudskih kuhinjah in v vseh lokalih, kjer se trošita jed in pijača v znesku od 20 do 100 Din računski listek s kolkom od 0.50 Din. Če pa potrošek znaša nad 100 Din, pa se izda računski listek, ki je opremljen s kolkom 1.— Din.

Za 100 izvodov uporabljenih računov se vrne četrtina zanje plačane takse. To povračilo se dobi v gotovini brez prošnje takoj, ko se preda potrebno število izvodov davčni upravi.

Bloke računskih listkov dobite pri davčni upravi, oddelku finančne kontrole ali pa tudi pri občinski upravi.

Pazite torej, da izdajate računске listke pri vsaki potrošnji, ki bo znašala nad 20 Din. Kazni, izrečene radi prestopka te taksne postavke se ne morejo znižati in ni nikakega milostnega odpuščanja.

Žigosanje igralnih kart.

Zadnje čase smo ugotovili skrajno žalostne slučaje, ko so bili gostilničarji in restavratirji kaznovani na občutno denarno globo, ker so imeli v lokalih igralne karte brez žiga ali s slabo vidljivim žigom. Tako n. pr. je bila neka gostilničarka v Ljubljani kaznovana od davčne uprave z 1.700 Din, ker je na zahtevo finančnih organov pokazala 5 izvodov sta-

rih igralnih kart. Navedena gostilničarka, ki je vdova, nam je izjavila, da je karte kupil njen pokojni soprog v neki ljubljanski kavarni že obrabljene. Če pogledamo žige na novih igralnih kartah, moramo ugotoviti, da je žig, ki ga pritiska carinarnica nezadosten, odnosno nestalen, ker se ga lahko izbriše raz kart. Če pomislimo tedaj, da je imenovana gostilničarka kupila igralne karte v kavarni, kjer se mnogo igra in jih imela tudi sama dalj časa v rabi, je razumljivo, da je ta žig sčasoma popolnoma izginil. Najbolj značilno pri tem pa je to, da so bile iste karte že ponovno kontrolirane od organov finančne kontrole in vedno pripoznane za dopustne.

Taksa za igralne karte znaša po tar. post. 236 50 Din, in je menda za današnje razmere dovolj visoka, da bi si finančna uprava že enkrat lahko omislila primerne aparate za žigovanje, da ne izpostavlja davkoplačevalca, ki mora v svojem poslu imeti karte na razpolago, nevarno-stim.

Hotelirski kongres.

Izvršilni odbor Jugoslovanskega in Jadranskega hotelirskega saveza sklicuje v času od 25. do 27. januarja v Zagrebu v hotelu »Esplanade« kongres, na katerem se bo razpravljalo o sanaciji hotelske industrije na Jadranu, Bledu in v Sloveniji v kopališčih in mestih. Poleg tega se bo ustanovila tudi hipotekarna banka za hotelstvo in tujski promet. Razgovori se bodo vršili nadalje o propagandi, o zakonu o turizmu, o hotelirstvu, o telefonski povlastici za hotele in o drugih strokovnih vprašanjih.

Trgovska združenja so dobila lastno glasilo.

Zveza trgovskih združenj v Beogradu je začela izdajati z januarjem mesecem lastno glasilo pod imenom »Trgovačke Novine«. List ima namen v prvi vrsti gojiti smisel za čvrsto stanovsko organizacijo in krepiti zavest o skupni usodi. List stane na leto 50 Din.

Ali se smejo po gostilnah prodajati cigarete po višjih cenah, kakor jih določi uprava državnih monopolov?

Po zakonu o državnih monopolih ne sme nihče prodajati monopoliziranih predmetov, torej tudi ne cigaret, dražje ali ceneje od prodajne cene, ki jim je odredjena. Če prodaja trafikant po višjih ali nižjih cenah cigarete, se kaznuje z denarno kaznijo od 500 do 50.000 Din.

Če pa prodaja gostilničar, ki nima trafike, cigarete po višjih cenah, kakor jih je nabavil, se kaznuje od 50 do 5.000 Din. Neizterljiva denarna kazen se nadomesti z zaporno kaznijo.

Če storilec monopolnega kaznivega dejanja ni znan, a je storjeno v hiši, odnosno v obratovalnici ali v prostorih, ki spadajo k hiši ali obratovalnici tako, da so ga utegnili storiti samo domačini ali nameščenci obratovalnice, se smatra gospodar (glavar rodbine) ali lastnik obratovalnice za storilca, dokler ne dokaže nasprotnega. Če je tedaj natak prodajal brez vednosti lastnika podjetja cigarete po višji ceni, potem gospodar ni odgovoren, temveč se kaznuje nameščena.

Nabava meril.

Od gostilničarjev prihajajo pritožbe, da zahtevajo organi oddelka za kontrolo mer pločevinasta merila z vsebino 1, 2, 3, 5 dl ter 1 litra češ, da jih zakon predpisuje. Zakon o merah in njih rabi v javnem prometu in nadzorstvu nad njimi predpisuje v čl. 30, da mora imeti vsak trgovec, ki rabi v svoji trgovini mere (uteži), potrebno število predpisanih meril in merilnih priprav. Po našem mnenju se navedeno določilo napačno tolmači, ker so naznačena merila gostilničarju nepotrebna, saj mora itak imeti za točenje alkoholnih pijač žigosane posode. Iz tega izhaja, da je zakonodajalec imel brezdvomno na

ki se bavi s tehtanjem odnosno z merjenjem in mora naravno v to svrhu imeti žigosane uteži in merila. Trgovec n. pr., ki prodaja olje, mora imeti neko žigosano merilo, da lahko pravilno izmeri tekočino. Gostilničarju pa, če proda pol litra vina, ni treba imeti še posebnega merila, ker mora itak imeti v svojem obratu žigosane politrške steklenice. Zvezna uprava se je v tem pogledu obrnila na pristojno ministrstvo, da se izda tolmačenje in navodilo, ker je vendar v današnji krizi in v pomanjkanju denarja gotovo težko, nabavljati si nepotrebne in nekoristne reči. Odgovor ministrstva trgovine bomo priobčili v listu.

Četrtno plačevanje telefonskih pristojbin.

Minister za promet je odredil, da se od 1. januarja t. l. dalje plačujejo telefonska naročnina in pristojbine za vzdrževanje četrtno naprej in ne polletno. Za prvo četrtnje je bilo treba plačati do 15. januarja, za drugo četrtnje se mora plačati najkasneje do 15. aprila, za 3. četrtnje do 15. julija in za 4. četrtnje do 15. oktobra.

Takse na luksuzne in tovarne avtomobile se bodo ukinile.

Auto-klubu je bilo sporočeno, da naj lastniki avtomobilov za razdobje od 1. januarja do 1. aprila plačajo le četrtno določenih taks, ker se od 1. aprila ne bo več pobirala taksa na avtomobile, pač pa se bo namesto nje pobirala trošarina na bencin.

Dalmatinski vinogradniki zahtevajo ukinitvev trošarine na vino.

Zveza vinogradnikov na Primorju je zahtevala od banske uprave v Splitu, da ukine trošarino na vino, ker ovira promet z vinom.

Spori med vinogradniki.

Ker so nekatere mestne občine na Primorju uvedle trošarino na vino, pri čemur so vinogradniki teh mest trošarine oproščeni, se hudojejo vinogradniki, ki prebivajo v okolici in ne uživajo takih ugodnosti, ker jim delajo vinogradniki, bivajoči v mestih, hudo konkurenco. Kakor vidimo, niso z dobrotami demagoško prikrojenih trošarinskih predpisov niti vinogradniki zadovoljni.

Želje kolodvorskih restavraterjev.

Kolodvorski restavraterji na Češkem so se obrnili na železniška ravnateljstva, da naj pri sestavi vozniških redov upoštevajo njihove želje v toliko, da ne odmerijo časa za prestop iz vlaka v vlak prekratko. Restavraterji ugotavljajo, da so imeli zadnja leta okoli 50% manj prometa, ker si občinstvo ni moglo radi kratkega prestanka nabaviti živila v kolodvorskih bufetih.

Važno za potnike v Nemčijo.

Nemške državne železnice dovoljujejo inozemcem in nemškim državljanom v inozemstvu 60% popust, po najmanj 7-dnevnem bivanju v Nemčiji. Vozovnico za tja in nazaj si mora potnik kupiti vnaprej pri »Putniku«.

Druga važna olajšava za potnike v Nemčijo je ta, da si morejo vsi inozemci in nemški državljan, ki živijo v inozemstvu, in bivaajo najmanj 6 mesecev v Jugoslaviji, nabaviti preko »Putnika« register marke po tečaju od Din 14.—. Register marke se dobijo do zneska RM 300.— za osebo, in sicer v čekih na »Comerz & Privatbank«.

Register marke dobi potnik le, če se izkaže, da je kupil vozovnico pri

»Putniku« in na podlagi pravilno viširanega potnega lista. Razen tega lahko iznese iz naše države za potovanje v Nemčijo še druge valute, v protivrednosti Din 5.000.—.

Podrobnejša pojasnila glede navedenih olajšav daje Putnik, Ljubljana.

Razno

Naredba o odpiranju in zapiranju obratov ukinjena.

V božni številki smo pomotoma in sicer radi odsotnosti glavnega urednika, ki je bil v Beogradu in ni mogel izvršiti končne korekture, objavili naredbo o odpiranju in zapiranju obratov.

Ta naredba se začasno ukine in ostane po odredbi kr. banske uprave do nadaljnjega v veljavi naredba o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrtnih obratovalnic z dne 6. maja 1930.

Prepoved izvoza orehovitih debel.

Ministrski svet je dne 29. novembra 1934. odločil, da se od 5. januarja 1935. dalje prepoveduje vsak izvoz okroglega, tesnega ali žaganega orehovega lesa.

Volilni imenik upravičencev za volitev senatorjev v področju Dravske banovine.

Službeni list št. 103 z dne 22. decembra 1934. prinaša volilni imenik vseh upravičencev za volitev senatorjev. Kot znano, volijo narodni poslanci, člani banskega sveta in vsi predsedniki občin.

Ali se niste razveselili,

kadar je skozi mračno zimsko meglo pogledalo solnce v Vaš dom? Glejte, prav tako se bo razveselila Vaša žena, če bo prišel k njej najboljši prijatelj družinski mesečnik »Žena in dom«. Storitve ji največje veselje, dajte ji nekaj, kar je bo vse leto, vsak mesec spominjalo na Vas in Vašo skrbnost. Zdaj imate najlepšo prilžnost. Naročite ji »Ženo in dom«. Prva številka novega letnika je izšla že te dni. Po svoji razgibanosti vsebini je tako zanimiva, da boste tudi Vi sami našli v njej zabavo za nekaj ur. Poleg okusnih vzorcev oblek, plaščev, perila in ročnih del v listu samem in na bogati krojni poli prinaša vse najvažnejše rubrike, ki jih mora imeti dober ženski list: »Ženo v svetu«, »Vzgoja«, »Nove poklice«, »Zdravje«, »Lepotičje«, »Gospodarstvo in kuhinja«, »Rastline v šoli«, »Praktične nasvete«, »Vprašanja in odgovore« in drugo. Tudi Vaš otrok ima v listu svoj kotiček. Številnim izbranim novelam se pridružuje novi roman Ljube Prenerjeve: »Življenje za hrbotom«, ki je nedvomno eno najzanimivejših del, kar so jih doslej dale naše pisateljice. Vso številko pa poživlja še lepo število prav okusnih slik.

Že danes opozarjamo, da bo prihodnja številka posvečena našim malčkom. Ali mislite, da Vaša žena ne bi bila vesela takega darila? Dvomimo. Sicer se pa o tem lahko sami prepričate. Pišite nam, pa Vam pošljemo eno številko brezplačno in brezobvezno na ogled. »Žena in dom« se naroča pri upravi v Ljubljani, Dalmatinova ul. 10/I. in stane za vse leto z desetimi krojnimi polami samo 68 Din, pet kratkričnih gospodinjskih knjig, ki jih izda založba vsako leto, pa stane še posebej 37 Din. Torej za 105 Din na leto vse, kar potrebuje žena, da lahko postane in ostane dobra gospodinja in dobra mati. Ali ji ne boste žrtvovali te malenkosti?

Dražba kožuškovine od divjadi vseh vrst bo dne 28. januarja 1935 v Ljubljani na velesejmu. Lovsko-prodajna organizacija »Divja koža«, ki prireja to dražbo, vabi vse lovce, da ji poverijo svoj lovski plen v prodajo, kajti ona bo kot vedno tudi tokrat znala najbolje varovati koristi naših lovcev. Vsakdo naj svoje blago čimprej pošlje, vendar pa morajo biti kože dobro pripravljene.

Koža mora biti cela, t. j. poleg komu trgovca v ožjem smislu besede,

žuha mora ostati odrta glava, uhlji, smrček, rep in prednji stopali. Žival moramo odreti »na meh«. »Meh« napnemo na dve ožji deski ter ga pribijemo z žebli na spodnjem koncu. Tretjo desko pa vtaknemo v sredino tako, da kožo nekoliko napnemo. Posušimo jo samo napol, nato jo obrnemo ter dodobra posušimo. Star način sušenja »mehov« z nagačeno slamo danes ne prihaja več v poštev.

Kože pošljite na naslov »Divja koža« — Ljubljana, Velesejem.

Umetno oplojevanje živine v Rusiji. Komisariat za pospeševanje kmetijstva je dal nalog, da se mora v tem letu umetno oplojiti dva in pol milijona ovc, 105.000 krav in 165.000 kobil.

Mladenci izpod 25 let ne dobijo zaposlenja. Po zakonu, katerega je Hitler podpisal na Novega leta, se ne smejo mladeniči izpod 25 let zaposliti. Zakon je bil izdan vsled tega, da bi se lahko zaposlilo starejše moške, ki so poročeni in imajo otroke.

Na češkoslovaškem imajo nad 70.000 km državnih, deželnih, okrajnih in občinskih cest.

Bivši finančni minister dr. Milorad Djordjević je bil izvoljen za predsednika uprave »Beogradske zadruge«, ki spada med največje in najuglednejše bančne zavode.

5 milijard litrov piva se je popilo v Ameriki od onega dne, ko je bila prodaja alkoholnih pijač ponovno dovoljena.

Prometni minister je znižal ceno režijskim kartam od 20 na 10%.

Samoupravna davčna bremena. V letu 1933. so znašala samoupravna bremena (doklade k neposrednim davkom, trošarine, takse in kuluk) 1 milijardo 321 milijonov 500 tisoč dinarjev. Višine doklad po občinah so bile jako različne. V Jugoslaviji je bilo 105 občin, ki niso pobirale nobene doklade, 3218 občin je pobiralo doklado do 100%, 1179 občin od 100 do 300%, 165 občin od 300 do 500%, 76 občin od 500 do 1000%, 10 občin od 1000 do 2000% in 3 občine nad 2000%. V dravski banovini smo imeli le eno občino, ki ni pobirala doklade. 257 občin je imelo doklado do 100%, 108 občin od 100 do 300% in le ena občina od 300 do 500%. Relativno je bilo breme samoupravnih davščin največje v dravski banovini, ker smo plačali na teh davščinah 186 milijonov 500.000 Din. Na enega prebivalca v dravski banovini pade v vaških občinah 122.50 Din, v mestih pa 702.— Din.

Sanacija vinskega trga v Franciji. V poslanski zbornici se vodi izvanredno živahna debata o vladnem predlogu glede sanacije vinskega trga. Poročevalec je izjavil, da je položaj francoskih vinogradnikov izvanredno kritičen. Vinska produkcija znaša 95 milijonov hl, dočim se ga v državi potroši komaj 75.000.000 hektolitrov. Ta položaj pa se bo v prihodnjih letih še veliko poslabšal, ker se je samo v tekočem letu zasadilo 52.800 ha zemljišča z vinogradi tako, da bo vinska produkcija za daljnih 3.000.000 hl vina narasla.

Šolska izobrazba in kriminaliteta. Ravnatelj medicinsko psihološkega preiskovalnega oddelka sodišča za mladino v Parizu je sestavil statistiko mladih zločincev. Po tej statistiki izhaja od 660 mladih zločincev, katere je v enem letu preiskal, 80% iz fizično delujočega sloja, 17% iz meščanskih krogov. Kot vzrok zločinstva teh mladoletnih zločincev leži 60% v razdrapanem družinskem življenju in 30% v alkoholizmu.

Šlab zrak v bolniški sobi prežene, če postavite pod bolniško posteljo škaf sveže vode, ki jo vsako jutro izmenjate.

Ameriška država je pobrala na trošarini na pivo, vino in likerje v prvih 6 mesecih 370.000.000 dolarjev.

OGLASI SO V LISTU ZATO OBJAVLJENI, DA JIH OBČINSTVO ČITA, ZATO IZVESITE LIST V SVOJEM LOKALU!

Kostrivniška Slatina

biser

domači h
naravnih mineralnih voda

Uprava „Kostrivniške Slatine“
pošta: Podplati
Obč.: Rogaska Slatina, okolica

Za krajine v katerih še nismo vpeljani,
iščemo agilne, solidne rajonske
zastopnike

Obnova kreditnega gospodarstva

Naša Narodna banka si je v letih 1931 in 1932 izposodila pri prijateljski Francoski banki in Banki za mednarodne obračune v Bazlu znatne kredite v devizah, katere je porabila za okrepitev devizne podlage, da je tako lahko vzdrževala v primeri s celo nekoliko naraščajočim obto- kom bankovcev zakonito kritje. Pri- pominjamo, da se po zakonu o denar- ju z dne 9. maja računi krijejo tako- le: podlaga v zlatu in devizah, ki se lahko izpremenijo v zlato, mora zna- šati 35% v obtoku bankovcev in ob- veznosti, ki so takoj plačljiva, torej po vidu (v te obveznosti spadajo: dr- žavne terjatve, žirovni računi ter razni računi), 25% pa mora znašati kritje obtoka bankovcev in obvez- nosti po vidu v samem zlatu. Zaradi slabih izkušenj z devizami je Narodna banka vedno prehajala na to, da je podlaga oziroma kritje se- stojalo samo iz zlata. Omenjena iz- posojila je Narodna banka vodila med pasivi v postavki: obveznosti z rokom. Tako smo imeli n. pr. v zad- njem izkazu za 15. januar tole sliko, zaokroženo v desetih milijonov di- narjev: aktiva: podlaga 1930 milj. Din; pasiva: bankovci v obtoku 4260 milj. Din, obveznosti po vidu 1050 milj., skupno 5310 milj. Din, ob- veznosti z rokom 920 milj. Din. Krit- je se sedaj računa takole: obtok ban- kovcev in obveznosti po vidu 5310 milj. Din, kritje ali podlaga 1930 milj. Din, torej 36,29% one vsote, za kate- ro mora biti kritje. Zato se govori o kritju dinarja, da znaša 26,29% in tako dalje. Zakonito določen odstot- ek kritja mora znašati po prejšnjem zakonu 35% in je bilo torej faktično kritje le malo višje kot zakonito. Za- to tudi banka ni mogla razviti večje in živahnejše delavnosti v korist na- šega gospodarstva.

Toda kritja faktično ni bilo toliko, kajti upoštevati je treba, da je bila banka tudi dolžna znatne vsote ino- zemstvu, katere so bile v izkazih na- vedene v obveznostih z rokom in so po izjavi samega fin. ministra zna- šale okoli 300 milijonov franc. fran- kov. Na eni strani smo imeli torej podlage 1920 milj. Din, na drugi stra- ni pa dolgov, katere je bilo treba plačati z zlatom ali devizami, za 600 milj. Din preračunano po pariteti di- narja z drugimi devizami, kakor je to določal zakon o denarju iz leta 1931. Če smo hoteli dobiti točno sliko, kaj imamo, je bilo torej treba odšte- ti od imetja dolgove, v našem sluča- ju od 1920 milj. 600 milj. in je tako znašala naša podlaga faktično samo 1320 milj. Din. Gospod fin. minister je imel pogum in je to tudi javno pred svetom priznal, dočim so za to prej vedeli samo gospodarski stro- kovnjaki pri nas in v inozemstvu. Pri tem pa je treba še upoštevati, da nam podlaga ni nosila nobenih obre- sti in da je bilo treba za deviz. kre- dite v inozemstvu plačevati 3,5% obresti, kar je znašalo letno okoli 30 milj. Din, kateri postavki v donosni strani računa izgube in dobička ni stalo nič nasproti v kritje ali vsaj v zmanjšanje. Ali ni bilo potem naj- bolj pametno iz podlage vzeti toliko, da so se ti dolgovi plačali in da smo dobili jasno sliko o tem, kaj imamo.

To je bil en del te operacije, ki je izvedena s pametno politiko finanč- nega ministra. Podobno je storil tu- di dr. Schacht, ki je tudi leta 1933. spomladi enostavno plačal vse deviz- ne dolgove Reichsbanke in tako po- kazal jasno sliko, koliko znaša res- nična podlaga ali kritje valute.

Drugi del ukrepov pa se nanaša na valorizacijo zlatega zaklada in prav tako dolgov. Narodna banka je ime- la v svoji podlagi toliko in toliko ki- logramov zlata, katere pa ni vnesla v bilanco po nakupni ali trenutni vrednosti na trgu, ampak po onem tečaju, ki je bil določen po zakonu o denarju. Tako je računala, da je ki- logram zlata vreden kot tedaj 37.736 Din, švic. frank 10.96 Din itd. Toda to ni več odgovarjalo faktičnemu stanju. Ona je morala kupovati zlato po znatno višji ceni okoli 50.000 Din

za kilogram, franke pa najmanj z ofi- celnim primom ali ažijem kot se to imenuje in ki znaša 28,5%. Če se- daj preračuna banka svojo podlago po teh tečajih, dobi znatno več kot je izkazano: po tem takem bi znaša- la podlaga namesto 1920 še 550 milj. več, torej 2470 ali približno 500 milj. Din. Seveda je treba isto narediti tu- di z deviznimi krediti in jih vnesti v bilanco po njih stvarni vrednosti: ne 300 milj. je 600 milj. Din, ampak 900 milj. Din. Če se izvede še nadalj- no očiščenje bilance, moramo teh 900 milj. Din odbiti od podlage ca. 2500 milj. Din in znaša torej naša podla- ga faktično 1600 milj. Din. Seveda s tem pa podlaga ne dosega one zako- nite višine, ki je bila predpisana z zakonom iz leta 1931. Zato je bil ta zakoniti odstotek znižan na 25%. Ra- čunajoč podlago s 1600 milijoni in vsoto, katero je treba kriti z njo s 5300 milj., tedaj znaša še vedno pod- laga 30%, kar je pa faktično stanje in ne računsko prikrito.

Kaj je pridobil s tem finančni mi- nister?

1. Razčistil je položaj Narodne ban- ke in je napravil njen izkaz razum- ljiv vsakomur. 2. Pomagal je Naro- dni banki, da se je iznebila letnega bremena, ki ga je imela s temi de- viznimi krediti, za katere je morala plačevati obresti. 3. Najvažnejše pa je, da je dobila banka s tem prostej-

Gostilničar

kupuje le pri oni tvrdki, ki oglašuje
v Gostilničarskem Vestniku.

še roke. Kajti prej se je lahko vedno izgovarjala, da ne more dati več kre- ditov bankam in gospodarstvu sploh, ker mora držati obtok bankovcev nizko, povečati ga pa ne sme, ker bi potem lahko podlaga padla pod za- konito kritje 35%. Tako pa lahko Narodna banka z novimi posojili za mobilizacijo denarnega trga poveča obtok bankovcev in spravi v tok ves naš plačilni promet, obnovi zopet ob- ligacijske odnose ter, kar je glav- no, pripomore s to svojo politiko k dajanju novih posojil. V tem je pa težišče vprašanja. Če bi se ti ukrepi porabili za preveliko finansiranje dr- žavnih potreb, to je za kritje nor- malnih proračunskih deficitov, po- tem bi morali položaj presojsati dru- gače. Če pa nova sredstva porabi banka (ali jih da državi v ta namen) v svrhu oživiljenja denarnega prome- ta ter mobilizacijo zamrznjenih ter- jatev, potem lahko ta ukrep v naj- večji meri pripomore k normalizaciji razmer v kreditnem gospodarstvu in pa oživiljenju gospodarstva sploh.

**POZIVAJ SVOJEGA TOVARIŠA
K SKUPNOSTI!**

Priporoča se veležganjarna

IVAN ZALETEL

Stanežiče, p. Št. Vid nad Ljubljano

TELEFON ŠTEV. 9

VSAK GOSTILNIČAR IN RESTAVRATER
POSTREŽE S PRISTNIM

BERMET-VINOM

Dobl ga že v sodčkih od 50 litrov naprej pri
B. MARINKOV - SREMSKI KARLOVCI

Najizvrstnejše zdravilno vino iz Fruške gore

Štajerska vinarska zadruga r. z. z o. z. v Mariboru
MELJSKA CESTA 10

priporoča cenjenim gostilničarjem, kavarnarjem in
hotelirjem pristna štajerska vina vseh vrst po
ugodnih cenah in plačilnih pogojih.

Telefon interurban 2930

Poštno čekovni račun 13238

V i n a

domača in dalmatinska

Črno vino posebne kvalitete

za križanje kislih vin

nudi v vsaki množini

P. Matkovič in Comp., Celje

Vzorci na razpolago!

Pivovarna in žganjarna

Jos. Tscheligi v Mariboru

Koroška c. 2 - Telefon 2335

priporoča svoje izborni

**PIVO NAJBOLJŠE
KVALITETE**

ter izvrstno slivovko, rum, pivsko

in vinsko droženko, likere i. t. d.

**BREZ ČLANARINE NI GLASILAI
BREZ DELA NI USPEHOV - BREZ
ŽRTEV NI ZMAGE!**

Razglasi

Glasom naloga sreskega načelstva v Kranju No. 11.631/1 je okrajno so- dišče v Kranju prepovedalo Križnar- ju Janezu, roj. 10. V. 1913. v Cegel- nici, srez Kranj, po poklicu delavcu, zahajati v krčme do 19. decembra 1935.

Glasom naloga sreskega načelstva v Mariboru levi breg No. 10.977/1 je okrajno sodišče pri Sv. Lenartu v Slov. gor. prepovedalo Dimniku Adol- fu, pekovskemu mojstru iz Sv. Le- narta v Slov. gor. zahajati v krčme do 5. avgusta 1936.

Za šalo in smeh.

Zaljubljenec: Dan in noč sanjam o
vas, gospodična Hilda.

Ona: Zato izgledate tako zaspani.
(Jugend, München.)

Prvi: Kakšno ženo imaš?
Drugi: Moja je angel.
Prvi: Potem imaš srečo — moja pa
še živi. (Prager Presse.)

Oče: Sin, ali te ni sram, da upo- rabljaš take besede? Ko sem bil jaz mlad, niso nikdar prihajale take be- sede iz mojih ust.

Sin: Verujem oče, Ti si vedno go- voril skozi nos. (Mucha, Varšava.)

Gospod: Gospodična, ali se nismo
videli v zoologičnem vrtu?

Gospodična: V kateri kletki ste pa
sedeli? (Prager Presse.)

**SVOJEMU TOVARIŠU BODI NAJ-
BOLJŠI PRIJATELJI**

HOTEL »POŠTA«

— CELJE —

Telefon inter. št. 20

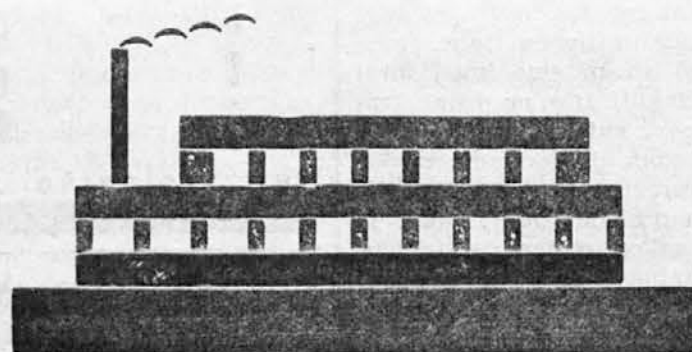

Solidne cene!

30 lepo meblovanih tujskih sob - Avtogaraža - Prvovrstna kuhinja
Mrzla in topla jedila ob vsakem času

Točijo se izbrana pristna vina in sveže pivo v sodčkih

Lastna moderno urejena mesarija in prekajevalnica

Delniška pivovarna „UNION“

== Ljubljana, Laško in Maribor ==

priporoča svoje prvovrstno dvojno marčno pivo,
eksportni ležak in temno pivo, varjeno po bavar-
skem sistemu „HERKULES“, „PORTER“ in
„BOCK“ vsem cenj. gostilničarjem in gostom

Z odličnim spoštovanjem

Delniška pivovarna „UNION“

== Ljubljana, Laško in Maribor ==